

Aan: Gemeenteraad Amsterdam

Datum: Maandag 7 april 2025

Onderwerp: Reactie op Doorstroomoffensief Passend wonen in Amsterdam

Bijlage: Factsheet doorstroming ouderen

Geachte heer/mevrouw,

In Amsterdam dreigt een grijze ramp. De noodzaak tot passend wonen is groot. Veel ouderen zijn al geïsoleerd en eenzaam, maar tienduizenden ouderen dreigen nu vast te komen zitten in ongeschikte woningen. Met alle gevolgen van dien voor hun gezondheid en onze samenleving. In de bijgevoegde 'factsheet doorstroming ouderen' wordt met cijfers de urgentie van dit probleem geïllustreerd.

Met veel genoegen hebben wij in het Doorstroomoffensief aanbevelingen teruggelezen uit ons manifest 'Help! Ouderen' uit oktober 2024.¹ In het Doorstroomoffensief lezen wij bijvoorbeeld terug dat er meer maatwerk en bemiddeling zal komen, dat er via doorstroomcoaches meer ingezet zal worden op ontzorgen en dat zowel verhuisregelingen als woningruil zullen worden vergemakkelijkt. Stuk voor stuk stappen in de goede richting die aansluiten bij de behoeften van ouderen. Daarom rekenen wij erop dat het college met spoed aan de slag gaat met de verdere uitwerking en invoering. Wij hopen dat daarbij van onze kant nog enkele verbeterkansen worden betrokken:

1. In eigen buurt blijven wonen

Er wordt geschreven dat er (financiële) ondersteuning zal komen voor doorstromen naar de regio, zoals met de verhuiskostenvergoeding, doorstroomcoaches en 'van Groot naar Beter'. Dit is een goede keuze die aansluit bij de verhuisbehoefte van veel ouderen. Echter, verreweg de grootste groep Amsterdamse 65-plussers zou binnen de eigen buurt willen verhuizen. Over die verhuisbehoefte van deze groep lezen we niets in het document.

In onze factsheet kunt u lezen dat 52% van de 65-plussers die binnen twee jaar willen verhuizen, in de eigen buurt wil blijven. Voor deze groep is met voorrang verhuizen binnen het eigen stadsdeel niet altijd aantrekkelijk. Onze stadsdelen zijn groot en buurten verschillen erg van elkaar. Voor ouderen is het belangrijk dat zij in een omgeving wonen waar zij de weg en de mensen kennen. Op latere leeftijd naar een totaal nieuwe leefomgeving verhuizen kan praktisch en emotioneel zeer ingrijpend zijn.

Aanbeveling: Zet in op doorstroomoplossingen binnen de eigen buurt of wijk, bijvoorbeeld via voorrangsregelingen.

2. Vrije sector, particuliere huur en koopwoningen

Er staat in de huidige documenten dat het beleid zich richt op de 'woningmarkt als geheel' en de gemeente 'intensieve begeleiding en ondersteuning op maat' wil bieden aan deze Amsterdammers. Dit is wat ons betreft nog summier: Terecht gaat er veel aandacht in het beleid uit naar sociale corporatiehuurders (56%),

¹ <https://www.clentenbelangamsterdam.nl/manifest-help-ouderen-amsterdam>

maar 45% van de ouderen woont elders en lopen tegen geregeld tegen andere problemen aan als zij willen doorstromen. Bij elke groep²

- Huiseigenaren (28%): Zij wonen vaak al decennia in hetzelfde huis, zijn geregeld weduwe en zijn op papier vaak vermogend en zelfredzaam, maar hebben inmiddels maar beperkt inkomsten. Vaak weten zij niet dat zij ook aanspraak mogen doen op de Wmo. Als ze minder mobiel worden, worden bovenverdiepingen vaak simpelweg niet meer gebruikt. Bovendien levert het in je eentje verkopen van een huis in een overspannen woningmarkt veel stress en (financiële) onzekerheid op. Deze groep woningeigenaren groeit de komende jaren het sterkst.³
- Vrijesector huur (corporaties en particulier – 7%): In de loop van decennia is de huur verhoogd, maar niet zo hoog als de huidige markt. Bij een verhuizing gaat men er vrijwel altijd financieel op achteruit, ook al is de nieuwe woning kleiner. Het woningaanbod is versnipperd via talloze websites en de concurrentie is groot.
- Sociale sector particulier (10%): Deze groep is afhankelijk van de particuliere pandeigenaar voor bijv. verhuizen naar een geschiktere woning of Wmo-aanpassingen. Ze staan vaak niet ingeschreven bij Woningnet en kunnen geen beroep doen op bestaande voorrangsregelingen van corporaties.

Aanbeveling: Zorg voor creatieve en (financieel) aantrekkelijke verhuisregelingen voor Amsterdamse ouderen die bij een particulier huren, een koopwoning hebben of in de vrije sector huren. Richt beleid, informatie en begeleiding ook op deze ouderen.

3. Vergunningverlening

Uit signalen die Cliëntenbelang ontvangt, worstelen welwillende pandeigenaren en woningbouworganisaties met de wachttijden van vergunningen. Bij woningaanpassingen en splitsingen moet men lang wachten. Bovendien staan regels geregeld maatwerk in de weg, zeker als het gaat om de geschiktheid van een woning en een eventuele vergoeding via de Wmo.

Aanbeveling: Zorg voor een betere doorstroom van administratieve handelingen, zoals vergunningverlening.

4. Woningnet

Woningnet blijft een groot obstakel voor veel Amsterdammers die moeite hebben met technologie en/of een beperking hebben. De procedures en de gebruikersinterface zijn onnodig complex en onoverzichtelijk. Bovendien zijn de informatie en de foto's vaak beperkt, waardoor een gebruiker niet kan beoordelen of een woning oudergeschikt is.

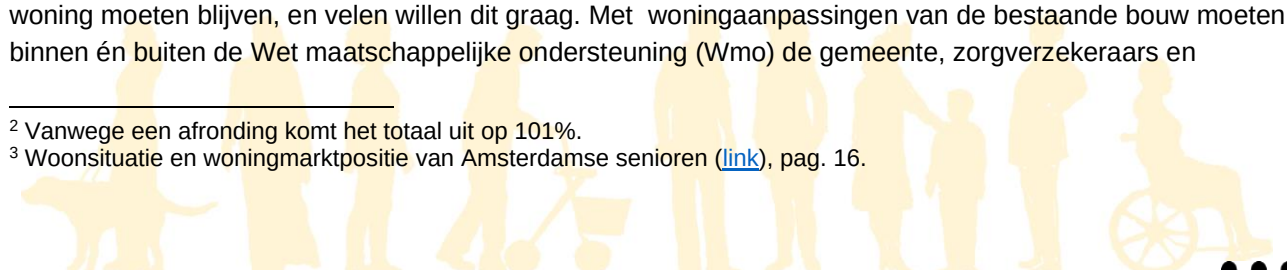
Aanbeveling: Verbeter de toegankelijkheid en gebruikersvriendelijkheid van Woningnet.

5. Langer-in-eigen-huis-offensief

Parallel aan het Doorstroomoffensief zou er een Langer-in-eigen-huis-offensief moeten komen. Met nieuwbouw en doorstroming vangen we de vergrijzing simpelweg niet op. Veel ouderen zullen in hun huidige woning moeten blijven, en velen willen dit graag. Met woningaanpassingen van de bestaande bouw moeten binnen én buiten de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) de gemeente, zorgverzekeraars en

² Vanwege een afronding komt het totaal uit op 101%.

³ Woonsituatie en woningmarktpositie van Amsterdamse senioren ([link](#)), pag. 16.

corporaties keihard aan de slag om bijvoorbeeld trappenhuizen toegankelijker te maken met (trap)liften, woningen (val)preventief aan te passen en de openbare ruimte ouderenvriendelijker te maken.

In 2025 en 2026 wordt er in het kader van de pilot 'Langer zelfstandig wonen binnen de bestaande voorraad' door o.a. gemeente Amsterdam gekeken naar oplossingen voor meer trapliften, scootmobielstallingen en kleine woningaanpassingen. Deze pilot lost de grote problemen niet snel op. De uiteenlopende knelpunten vereisen meer commitment op zowel de korte als lange termijn.

Aanbeveling: Lanceer parallel aan het Doorstroomoffensief een Langer-in-eigen-huis-offensief voor aanpassingen van de bestaande bouw.

6. Taskforce

Clëntenbelang Amsterdam gelooft dat een effectieve aanpak van bovenstaande knelpunten alleen mogelijk is met een doortastende en daadkrachtige aansturing. Daarom herhalen wij onze aanbeveling dat de gemeente een taskforce opricht met partijen zoals corporaties, huurders, cliënt- en zorgorganisaties. Deze taskforce overkoepelt het Doorstroomoffensief en bewaakt de samenwerking tussen wonen en zorg (Wmo).

Aanbeveling: Richt een overkoepelende, daadkrachtige taskforce op met alle relevante partijen.

Samenvattend is Clëntenbelang tevreden met de stappen in de goede richting, maar hopen we op een beter aansluiting bij de behoeften van ouderen en de urgentie van de problematiek.

Voor vragen of opmerkingen kunt u altijd bellen, appen en e-mailen via onderstaande contactgegevens.

Met vriendelijke groet,

Jurriaan Limburg
Beleidsmedewerker Ouderen
j.limburg@clientenbelangamsterdam.nl
06 41 76 87 68

